

gibe den Støttestruktur, som man andre Steder giver sin Hær. Nu siger man: Ja, andre Lande, de store Magter, kunne sagtens, thi de faae Noget for deres Fæstninger, de faae Sikkerhed for at kunne modstaa Angreb, men det er en fuldstændig Feiltagelse. De faae relativ Sikkerhed, større Sikkerhed, end om de ingen Fæstning havde, men Andet ikke. Sæt, at en europæisk Koalition reiste sig mod den mægtigste Stat, mod Preussen, som i 1813 og 1814 mod Frankrig, tror man saa, at de preussiske Fæstninger i Vængden vilde kunne modstaa hele Europa, nei aldeles ikke, de vilde falde for Overmagten. Der er kun Tale om at opnaa mere eller mindre Sikkerhed, absolut Sikkerhed kan intet Land skaffe sig, thi selv om man tror at kunne sikke sig mod den og den Nabo, kan man ikke sikke sig imod, at flere Magter slaa sig sammen og overvælde den enkelte Magt. Absolut Sikkerhed kunde altsaa ikke blot vi ikke opnaa, men fuldt saa lidt heller ikke de store Lande. Nei, hvad de nu ville gjøre her, eller hvad jeg frygter for, at de ville gjøre, er, at slaa et nyt Slag i Luftten, hvorved de maatte selv tro at have udrettet Noget, og maatte de ville formaa deres Vælgere til at tro, at de have udrettet Noget i Retning af at knuse Provisorierne, men det have de aldeles ikke gjort, de have kun gjort et Skridt, hvorved de gjøre det endnu vanskeligere for os at komme ind i Tilstande, som vi alle kunde være tilfredse med, thi de Herrer maa ingenlunde tro, at vi paa denne Side ere tilfredse med de Tilstande, vi leve under — det ere vi ikke — men vi have ikke været i Stand til, selv om vi have villet det, at forhindre, at Udviklingen er kommen til at gaae, som den er gaaet. Men jeg vil ogsaa sige, at naar vi kun havde Valget imellem at se Statsmagten lagt i Hænderne paa Medlemmet fra Veile Amts 2den Valgkreds eller at taale de Tilstande som vi hidtil have taalt, vilde vi hellere have valgt det Sidste. (Hør, hør!) Ja, det skal ikke skjules, det maa høres over hele Landet, at det have vi ikke villet, og vi have endnu mindre villet udsætte os for Konsekvenserne deraf, thi det er, som Biskop Monrad sagde for mange Aar siden, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) kan faae en Efterfølger; er Veien først viist, kan der komme mange andre med mindre Kompetence og gjøre samme Ret gjældende. Derfor have vi fundet os i at leve under den Tilstand, og vi faae at finde os deri endnu i nogen Tid, naar de Herrer ikke ville hjælpe til, at vi kunde komme ud deraf.

Conseilspræsidenten og Finantsministeren (Strup): Jeg skal ikke forlænge Debatten meget, saa meget mindre, som jeg antager, at Resultatet allerede for længe siden er givet. Det, der nærmest bringer mig til at tage Ordet, er et Spørgsmaal, som blev rettet til mig fra det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer) og som blev rettet til mig paa en saadan Maade, at jeg, der jo ellers befyldes for ikke at ville give Svar paa Spørgsmaal, dog føler mig foranlediget dertil. Det ærede Medlem spurgte, om jeg dog ogsaa virkelig ansaa det for at være stemmende med Grundloven, at der udsædtes en provisorisk Lov, medens Rigsdagen er udsat. Mit Svar derpaa er ganske simpelt dette, at jeg aldrig har næret nogen Tvivl i saa Henseende. Jeg har ikke kunnet se, at der kunde være nogen Tvivl om, at Rigsdagen ikke er samlet, naar den er udsat. Men det ærede Medlem spøjede til, om jeg ogsaa ansaa det for stemmende med Grundlovens Forudsætninger. Endogsaa det vil jeg kunne besvare med et freidigt Ja. Thi hvad er egentlig Grundlovens Mening med Bemyndigelsen til at udstede provisoriske Love? Det er dog aabenbart den, at et Nødmiddel ikke skal sættes til at lovgive, naar af forskjellige Grunde det Ordinære Lovgivningsapparat ikke er i Virksomhed. Men at det ikke er i Virksomhed, naar Rigsdagen er udsat, er en fuldstændig klar Sag. Det gaar jo ikke an, naar man vil dømmen om et Spørgsmaal i Almindelighed, at man gjør sin Slutning fra et enkelt konkret Tilfælde; man maa jo se paa Sagen i sin Almindelighed, og saaledes betragtet skjøner jeg ikke, hvad der i Grundlovens Forudsætninger skulde være til Hinder for, at den provisoriske Lovgivningsmyndighed benyttes, naar Rigsdagen ikke er samlet, som den efter min Mening utvivsomt ikke er, naar Rigsdagen er udsat. Jeg er ikke Jurist, og jeg skal ikke indlade mig paa videre juridisk Underjøgelse af Spørgsmaalet. Jeg udtalte kun, hvad der er og altid har været min Opfattelse om dette Punkt. — Den Gang det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (Brandes) havde Ordet i Gaar, forstod jeg det Spørgsmaal, han rettede til mig, saaledes: Hvad Regjeringen vilde gjøre, naar dette Thing tog den Beslutning i denne Sag, som var tilraadet af Medlemmet for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg), og dertil svarede jeg, at Enhver maatte kunne sige sig selv, at Følgen deraf maatte blive en Standsning i Rigsdagens Arbejde — jeg erindrer ikke, om det var Dr.